

Lech Krzyżanowski

Zaszczytne wyróżnienie PP Pracownie Konserwacji Zabytków

Ochrona Zabytków 33/4 (131), 324

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ką, niezbędne są dane do zdjęcia krajobrazu kulturowego Polski. PP PKZ pomaga wydatnie w osiągnięciu tego celu, lecz bez cislej współpracy terenowej służby konserwatorskiej z Ośrodkiem Dokumentacji Zabytków prace ewidencyjne są nie do wyconania. Na ukończeniu jest spis adresowy zabytków architektury, jednak nie wszystkie obiekty będą objęte pełną ewilencją, przypuszczalnie będzie ich ok. 10—70 tys. W odniesieniu do zabytków uchemych przeprowadzana jest w ODZ computeryzacja. W tym zakresie potrzeba jest współpraca z wojewódzkimi konserwatorami zabytków i biurami badań dokumentacji zabytków w celu aktualizacji danych.

W współpracy z Międzynarodową Komisją ds. Rewaloryzacji Miast i Zespołów Staro-niejszych mówił mgr inż. arch. J. Stępkow-ki. Do rozpatrzenia przez Komisję wpły-ło 125 wniosków. Planuje się objęcie re- waloryzacją 150 tys. mieszkań w obiektach zabytkowych, co stanowi zaledwie 3,5— 1% całości budownictwa mieszkaniowego. Należy przy tym zwrócić uwagę na spadek produkcji wapna, bardzo duży spadek produkcji cegły i dachówki, materiałów niezbędnych w pracach konserwatorskich. ipowoduje to znaczne utrudnienia w re- lizacji nałożonych zadań. Międzyresor- owa Komisja liczy na współpracę i pomoc wojewódzkich służb konserwatorskich w tym zakresie.

Mgr Danuta Witkowska — dyrektor PP „Desa” zwróciła uwagę na konieczność cislej współpracy z wojewódzkimi konser- watorami zabytków. Apelowala o nadzór iad salonami „Desy”, udział w przeglądach przedmiotów, wnikliwą pomoc v sprawach wywozu za granicę. PP „De- a” cierpi na duże braki kadrowe. Osią- gnięto wstępne porozumienie z Uniwersy- etem im. M. Kopernika w Toruniu o za- niejowaniu studium podyplomowego dla deptów w zawodzie antykwarium. „De- a” bardzo liczy na pomoc służby konser- watorskiej w naborze kandydatów na stu- dum podyplomowe w Toruniu.

Dr Tadeusz Polak — dyrektor Zarządu PP PKZ przedstawił stan i potrzeby swego rzędsiebiorstwa. Obecnie pracuje 14 od- działów, 4 zakłady, Ośrodek Informacji Biuro Handlu Zagranicznego. Istnieje onad 50 różnych specjalizacji, zatrudnio- ych jest 9,5 tys. pracowników. Przerób rzędsiebiorstwa w 1979 r. wyniósł 2 mi- iardy 260 milionów zł. Utworzony został zakład dla Zamku Ujazdowskiego, w toku a przygotowania do powołania oddziału v Olsztynie. Wysoce niezadowolająca jest

sprawa kadr. Nasuwa się tylko jeden wnio- sek: po zakończeniu studiów na odpowied- nych wydziałach wyższych uczelni wpro- wadzić należy obowiązkowy staż w PP PKZ. W sprawie eksportu dyr. T. Polak oświadczył, że PP PKZ zatrudnia w eks- porcie zaledwie 4% swych pracowników. Korzyści, jakie wynikają z tego faktu, są ewidentne. Jest to promocja dla polskiej kultury i działań konserwatorskich. PP PKZ zarabia dewizy, które konieczne są na zakup nowoczesnych narzędzi i sprzętu.

Ekipy pracowników poznają nowe meto- dy, nowe materiały i narzędzia pracy. Są dwa odrębne, niezależne portfele robót dla kraju i zagranicy. PP PKZ zaniechało kon- centracji ludzi z różnych oddziałów na tzw. obiektach znaczących. Pozwoli to równo- miernie i według potrzeb rozłożyć moc przerobową na województwa. Wystosowa- ny zostanie wniosek do ministra Kultury i Sztuki, aby każdy obiekt przyjmowany do portfela PKZ legitymował się roczną sumą przerobu wielkości przynajmniej 5 mln. zł. Jedynie wtedy będzie można mó- wić o efektach. W 1980 r. planuje się od- danie 120 gotowych obiektów architektury.

Prof. dr Wiktor Zin podkreślił konieczność szerokiego spojrzenia na przyszłe zadania nowego planu pięcioletniego. Nie będzie to łatwy okres. Należy szukać dla sprawy ochrony i konserwacji zabytków nowych sprzymierzeńców. Znaleźli się już tacy me- cenasi, jak Huta Katowice dla m. Sławko- wa, PR TV — dla Starego Sącza, OHP — dla m. Kalisza, znajdują się na pewno i na- stępni. Trzeba gospodarzyć realnie i za- razem nie zmniejszać energii i posiadanego potencjału. Ewidencja zabytków nie może być w żaden sposób zahamowana. Należy zrobić wszystko, aby uniknąć strat wywo- lanych przez kradzieże i pożary, zwłaszcza zabytkowych budowli drewnianych, któ- rych jest coraz mniej.

Na zakończenie swojej wypowiedzi prof. dr W. Zin wystąpił z propozycją wystoso- wania rezolucji protestującej przeciw wyści- gom zbrojeń zagrażających światowemu pokojowi.

Dr Bohdan Rymaszewski — dyrektor Za- rządu Muzeów i Ochrony Zabytków prze- kazał uczestnikom konferencji informacje dotyczące rozwoju muzealnictwa w Polsce. Stwierdził, że trzeba dążyć do tworzenia nowych muzeów pozaresortowych, nie podlegających wydziałom kultury i sztuki. Przy projektowaniu obiektów muzealnych należy uwzględnić specjalne zabezpiecze- nia przeciwwłamaniowe i przeciwpożaro- we.

Szczegółowym omówieniem głównych za- gadnień dotyczących programu ochrony zabytków i rozwoju muzealnictwa na lata 1981—1985 zajął się dr hab. Krzysztof Pawłowski — wicedyrektor Zarządu Mu- zeów i Ochrony Zabytków. Omówił ko- lejno obecny stan i zadania w dziedzinie ewidencji dóbr kultury, ochrony i wykorzy- stania zespołów zabytkowych, program prac konserwatorskich, program rozwoju sieci placówek muzealnych, stan i zadania w zakresie współpracy wojewódzkich konserwatorów zabytków z terenowymi orga- niami administracji państwowej, organiza- cjami i stowarzyszeniami społecznymi.

Dyrektor inż. Z. Babicki z Oddziału PP PKZ w Gdańsku nawiązał w swym wystą- pieniu do wieloletniej, owocnej współpra- cy ze służbą konserwatorską. Podkreślił, że nadrzędnym celem, wspólnym dla wszystkich, winno być dobro zabytku. Wszelkie, nawet różne działania należy temu celowi podporządkować.

Mgr inż. arch. Jacek Cydzik — dyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków dokonał analizy i oceny tego, co uczestnicy konferencji widzieli w trakcie objazdu na budowach. Wprawdzie opracowany został model pracy, a więc badania i fazy pro- jektowania, nim jednak wykonawca wej- dzie na plac robót, obserwuje się brak jakiegokolwiek dozoru, powodujący dalszą destrukcję obiektu (zamek w Pieniężnie i kościół ze szpitala Św. Ducha we From- borku). Obiekty czekające na wejście do planu robót muszą mieć nadzór. Woje- wódzcy konserwatorzy winni je oddawać w opiekę naczelnikom gmin.

Na zakończenie swej wypowiedzi dyrekto- r J. Cydzik podał do wiadomości zebranych fakt przyznania drowi T. Polakowi — dy- rektorowi Zarządu PP PKZ — honorowego obywatelstwa miasta Fromborka za duży wkład pracy w przywróceniu świetności zabytkom grodu Kopernika.

Po omówionych wyżej wystąpieniach od- była się dyskusja, którą podsumował dy- rektor J. Cydzik.

W końcowej części konferencji uczestnicy w imieniu wszystkich konserwatorów pol- skich wystosowali rezolucję skierowaną na ręce przewodniczącego Frontu Jedności Narodu — prof. H. Jabłońskiego, w której zwracają się do konserwatorów zabytków na całym świecie, aby łączyli się w działa- niach przeciwko wyścigom zbrojeń i w dą- żeniu o utrwalenie pokoju.

Marian Paździor

ASZCZYTNE WYRÓŻNIENIE PP PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTEKÓW

V dniu 14 lipca 1980 r. w Sali Kolumnowej alacu Prymasowskiego w Warszawie od- yło się uroczyste posiedzenie Konferencji amorządu Robotniczego PP Pracownie onserwacji Zabytków. W obecności zlonków samorządu, delegacji oddziałów KZ, zaproszonych gości i grona zasłu- ozych pracowników minister Kultury i Sztu- i Zygmunt Najdowski i sekretarz Central- ej Rady Związków Zawodowych wręczyli łączelnemu Dyrektorowi PP PKZ drowi adeuszowi Polakowi Sztandar Rady Mi- istrów i Centralnej Rady Związków Za- odowych „Przodującej załodze Obywa-

telskiego Czynu XXXV-lecia PRL” za wy- bitne osiągnięcia w realizacji zadań spo- łeczno-gospodarczych. W gratulacyjnym przemówieniu minister Z. Najdowski pod- kreślił wysoką ocenę Prędsiebiorstwa, którą podzielaają również najwyższe władze państwowe. W ciągu trzydziestolecia dzia- łalności PKZ wypracowały nie tylko op- tymalny i wydajny schemat organizacyjny dla badań projektowania i realizacji kon- serwatorskich, lecz uzyskały wybitne osią- gnięcia w dziedzinie konserwacji zabytków. Realizując wytyczne państwowej polityki kulturalnej, PKZ utrwaliły znaczną ilość

dóbr kultury narodowej, w tym wiele sta- romiejskich zespołów w kraju i spowodo- wały, że Polska stała się krajem znanym w świecie z bardzo wysokiej jakości prac konserwatorskich, realizowanych także po- za granicami.

W trakcie spotkania wręczono grupie pra- cowników odznaki resortowe „Zasłużony działacz kultury” oraz „Za opiekę nad za- bytkami”, a także odznaki „Za zasługi dla miasta Warszawy”.

Lech Krzyżanowski